

บันทึก

เรื่อง การควบคุมโรงงานอุตสาหกรรม

ตามหนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ ๘๒๓๘/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๗ แจ้งว่า ได้รับรายงานจากกระทรวงพาณิชย์ว่า กระทรวงพาณิชย์ได้ทราบคำสั่งจากผู้บัญชาการทหารสูงสุด เห็นว่าคำสั่ง ท.สนาม ที่ ๗๐/๔๕ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๔๗ เพื่อควบคุมโรงงานอุตสาหกรรมโดยกำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองโรงงานรวบรวมรายชื่อระบุไว้ในบัญชีท้ายคำสั่ง รวม ๒๕ ประเภท มาทำคำรับรองไม่ขาย ให้ให้เช่า ให้เช่าช่วง โอน หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้กิจการไปอยู่ในกรรมสิทธิ์หรือความครอบครองของบุคคลอื่น หรือให้การดำเนินกิจการนั้นตกไปอยู่ภายใต้ความครอบครองดูแลหรือการรักษาการของบุคคลอื่น ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยปริยาย เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของกระทรวงพาณิชย์ก่อน และกระทรวงพาณิชย์ได้ถือปฏิบัติตลอดมานั้น เพื่อไว้พิจารณาพฤติการณ์ที่เป็นอยู่เวลานี้ก็สมควรที่จะให้การควบคุมโรงงานอุตสาหกรรมรวม ๒๕ ประเภทนี้คงอยู่ตามจุดประสงค์เดิมต่อไป ซึ่งเป็นทางที่จะควบคุมให้โรงงานอุตสาหกรรมเหล่านี้ได้ทำการผลิตให้ได้เครื่องอุปโภคบริโภคมาใช้ให้เพียงพอกับความต้องการในยามสงครามอีกประการหนึ่งด้วย แต่การที่จะยกเลิกคำสั่งของผู้บัญชาการทหารสูงสุดดังกล่าว และทำการควบคุมใหม่นั้น กระทรวงพาณิชย์เห็นว่าน่าจะอาศัยพระราชบัญญัติการควบคุมเครื่องอุปโภคบริโภคและของอื่น ๆ ซึ่งกระทรวงพาณิชย์มีหน้าที่ปฏิบัติอยู่แล้วเวลานี้ไม่ได้ ครั้นจะให้เป็นไปในทางออกกฎหมายใหม่ก็ต่างหาก ก็อาจพัวพันไปในทางการเมืองได้เมื่อเป็นดังนี้กระทรวงพาณิชย์จึงใคร่ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาช่วยพิจารณาในข้อกฎหมายว่าจะควรจัดการอย่างไร หรือจะอาศัยอำนาจของแม่ทัพใหญ่สั่งประการใด เพื่อกระทรวงพาณิชย์จักได้ดำเนินการต่อไป นั้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๓) ได้ตรวจพิจารณาเรื่องนี้แล้ว ขอเสนอความเห็นดังต่อไปนี้

ปรากฏจากหลักฐานและคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ว่า คณะรัฐมนตรีได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นชุดหนึ่งอันมีนายชม จามรมาน เป็นประธานกรรมการ ได้พิจารณาสอบสวนกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจผู้บัญชาการทหารสูงสุด ซึ่งกรรมการคณะนี้ได้ทำบันทึกเกี่ยวกับเรื่องนี้เสนอคณะรัฐมนตรีแล้ว เลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงได้มีหนังสือที่ น.ร.๒๑๓/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๗ ไปยังกระทรวงต่าง ๆ ความว่า ให้กระทรวงต่าง ๆ พิจารณาว่าคำสั่งผู้บัญชาการทหารสูงสุดฉบับใดสมควรแก้ไขทำขึ้นใหม่ หรือสมควรยกเลิกประการใด ก็ให้ติดต่อกับ

แม้ทพใหญ่ แต่กระทรวงพาณิชย์ยังหาได้พิจารณาในปัญหาข้อนี้ตามมติของคณะรัฐมนตรีไม่ ถ้ากระทรวงพาณิชย์เห็นว่าคำสั่ง ท.สนามที่ ๗๖/๘๕ ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๔๘๕ เรื่องควบคุมโรงงานอุตสาหกรรมยังใช้ได้ก็ยังไม่มีความจำเป็นจะต้องยกเลิกคำสั่งฉบับนี้ ต่อเมื่อปรากฏว่าคำสั่งฉบับนั้นใช้ไม่ได้ จึงจะเป็นกรณีต้องพิจารณาว่าจะควรปฏิบัติสถานใด กระทรวงพาณิชย์จะมีอำนาจควบคุมโรงงานอุตสาหกรรมเหล่านี้ต่อไปตามเดิม เมื่อเป็นเช่นนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงเห็นว่า กระทรวงพาณิชย์น่าจะได้พิจารณาปัญหาข้อนี้ตามหนังสือของเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสียก่อน

(ลงชื่อ) เสริม วินิจัยกุล

(นายเสริม วินิจัยกุล)

แทน เลขาธิการ

คณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๔๘๘